

NOVĚ NASTUDOVANÁ JIRÁSKOVA HRA

(Gero. V novém provedení na Národním divadle poprvé 28. května.
Režie K. Dostal, scéna J. M. Gottlieb)

Zdá se, že novým vypravením Jiráskovy hry *Gero* měl být uctěn poslední žijící buditel český a zároveň učiněn pokus, zda by divadelními prostředky, které nový vývoj a pokrok českému divadlu daly, nebylo lze z této hry učiniti drama. Přihlížeje včerejšímu představení, vzpomněl jsem, co se vypravuje o známém divadelním kritikovi z *Monde illustré* Ch. Monseletovi, který trávil své premiéry v kavárně, kde porovnával vlastní dojmy z četby kusu, který vždy dobře z rukopisu znal, s dojmem diváků, kteří v přestávkách do kavárny chodili. Tázán po příčině tohoto zvláštního druhu „referentství“, pravil, že na představení nejde ze strachu, „aby hra herců na něho nepůsobila“. Hra pí *Hübnerové* — pravý div herectví —, která ze své Němky učinila zjev složitě lidský a výrazný, a p. *Vydry*, který některé momenty svého Gera učinil vpravdě dramatickými a poetickými, byla s to, abychom zapomněli, že Jiráskův *Gero* měl být snad jen politicko-výchovným traktátem a vlasteneckou výzvou k nesvornému a zotročilému češtví. Tato pravdivá a historicky přesvědčivá lekce není ani dnes nečasovou, ale uměleckého osvobození v ní nenaleznete. *Gero* především není tragédií ubíjené a k vyhlazení předurčené rasy, jakou bychom míti chtěli hru o posledních dnech Polabských Slovanů. Není ani jejich epitafem. Je však výstražným mementem.

Inscenace, třeba nebyla v ničem vynalézavá, byla vkusná. Páni Karen a Jičínský hřešili zase svými návyky v deklamaci. Představení mělo chabé tempo a dlouhé přestávky. Dohra — hraná vůbec poprvé — byla by bývala svým rozjímavě filosofickým rázem na místě jen tehdy, kdyby předcházející hra byla bývala čilejší a zhuštěnější.